

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. mevrouw O.C. Tellegen,
Voorzitter Vaste Kamercommissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Woerden,
4 oktober 2018

Onderwerp:
Algemeen Overleg Leraren

Geachte mevrouw Tellegen,

Op donderdag 11 oktober a.s. behandelt u tijdens een algemeen overleg over leraren met minister Slob en minister Van Engelshoven onder meer de Kamerbrief over extra actie tegen het lerarentekort (24 augustus 2018, kenmerk 27923-318). De MBO Raad, VNO-NCW en MKB-Nederland zijn van mening dat in deze Kamerbrief de verbinding tussen het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven onderbelicht blijft. Uit onderzoek en de praktijk blijkt dat een sterke samenwerking tussen mbo-scholen en bedrijfsleven een belangrijke sleutel is voor sterk beroepsonderwijs én het oplossen van het docententekort. Met deze brief vragen wij daarom hiervoor meer aandacht en pleiten wij voor maatregelen en ruimte die de samenwerking en uitwisseling van personeel tussen beroepsonderwijs en bedrijfsleven faciliteren en ondersteunen. In het bijzonder pleiten wij voor verhoging van het subsidieplafond van de subsidieregeling zij-instroom in het mbo.

Docententekort in het mbo

Ook in het mbo gaat er een nijpend docententekort ontstaan, zowel kwantitatief als kwalitatief. Hoewel het kabinet de urgentie van het probleem erkent en er in de afgelopen jaren verschillende maatregelen zijn genomen om het docententekort aan te pakken, zijn die nog niet voldoende gebleken voor duurzame en innovatieve oplossingen van het probleem. Voor de aanpak van het docententekort in het mbo is de rol van het bedrijfsleven essentieel; ook binnen de Versnellingsagenda voor het techniekonderwijs werken onderwijs en bedrijfsleven gezamenlijk aan het opstellen van concrete acties voor de aanpak van het docententekort in de techniek. Door de instroom vanuit het bedrijfsleven naar het onderwijs te versterken en te vergemakkelijken, pakken we kwantitatieve docententekorten in het mbo op een kwalitatieve en duurzame wijze aan.

Verbinding beroepsonderwijs en bedrijfsleven

Goed en toekomstbestendig beroepsonderwijs is een gemeenschappelijke inzet van mbo-scholen en het bedrijfsleven. Het mbo moet flexibel kunnen inspelen op en meebewegen met veranderingen op

de (regionale) arbeidsmarkt en in de beroepspraktijk. Dit verlangt ook wendbaarheid van personeel werkzaam in het mbo en bovendien nauwe en intensieve samenwerking met het bedrijfsleven.

Zij-instroom, hybride docentschappen en circulaire carrières

Het grootste deel van de instromende docenten in het mbo komt niet van een eerste- of tweedegraads lerarenopleiding, maar is zij-instromer. Het aantal zij-instromers vanuit het bedrijfsleven naar het mbo neemt bovendien toe en er ontstaan steeds meer nieuwe initiatieven en samenwerkingsvormen tussen beroepsonderwijs en bedrijfsleven. Voorbeelden hiervan zijn hybride docentschappen, waarbij professionals uit het bedrijfsleven in deeltijd voor de klas staan, en circulaire carrières, waarbij professionals gedurende hun loopbaan afwisselend in het bedrijfsleven en in het onderwijs werkzaam zijn (vgl. initiatieven binnen het Techniekpact). Dergelijke initiatieven die gericht zijn op het vergroten van de mobiliteit en kennisuitwisseling tussen het bedrijfsleven en het beroepsonderwijs, bieden innovatieve en duurzame oplossingen voor zowel het kwantitatieve docententekort (meer docenten) als het kwalitatieve docententekort (docenten beschikken over actuele kennis van de beroepspraktijk). Onze ambitie is dan ook dat een overstap tussen bedrijfsleven en onderwijs over en weer een logische stap wordt in de loopbaanontwikkeling van professionals op de arbeidsmarkt.

Randvoorwaarden en uitdagingen

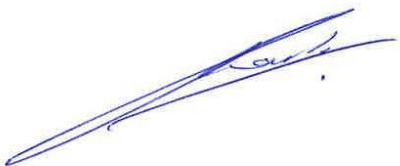
Samenwerkingsverbanden tussen het mbo en het bedrijfsleven zoals hybride docentschappen en circulaire carrières moeten verder gestimuleerd en ondersteund worden. Daarvoor moeten de betrokken partijen aan de volgende randvoorwaarden (kunnen) voldoen:

- Het mbo moet voor professionals uit het bedrijfsleven een aantrekkelijke werkgever zijn en hen een aantrekkelijke en uitdagende werkomgeving bieden inclusief passende arbeidsvoorwaarden.
- Het bedrijfsleven moet goede vakkrachten kunnen en willen leveren aan mbo-scholen. Daarbij is het besef van het belang en de meerwaarde van de samenwerking tussen bedrijfsleven en beroepsonderwijs cruciaal.
- Lerarenopleidingen moeten goede, flexibele scholing en maatwerk kunnen bieden ten behoeve van zij-instromers, hybride docentschappen en circulaire carrières. Voor professionals uit het bedrijfsleven moet het aantrekkelijk zijn om over te stappen naar het beroepsonderwijs en zich te kwalificeren als docent in het mbo door middel van een PDG-traject of een ander scholingstraject dat toegesneden is op de aanwezige kennis en kunde van de persoon, dus maatwerk.
- De overheid moet er zorg voor dragen dat er geen belemmerende wet- en regelgeving in de weg staat van het aangaan van samenwerkingsvormen tussen mbo en bedrijfsleven zoals hybride docentschappen en circulaire loopbanen. Voorbeelden van belemmeringen die scholen en bedrijfsleven ervaren zijn het complexe stelsel van onderwijsbevoegdheden, afdracht van btw bij een detacheringsovereenkomst of – bij twee arbeidsovereenkomsten naast elkaar – pensioenopbouw door de werknemer bij twee verschillende pensioenfondsen.
- De overheid moet voldoende financiële middelen beschikbaar stellen om zij-instroom te bevorderen, conform de afspraken in het Bestuursakkoord mbo. Het budget van de subsidieregeling zij-instroom is momenteel veel te krap voor het aantal aanvragen.

Verzoek tot verhoging subsidieplafond subsidieregeling zij-instroom in het mbo

Om tot een kwalitatieve en duurzame oplossing voor het docententekort in het mbo te kunnen komen, willen mbo en bedrijfsleven de handen ineenslaan, en zijn er voldoende financiële middelen en ruimte vanuit de overheid nodig. Ons meest acute verzoek is om het subsidieplafond van de subsidieregeling zij-instroom voor het mbo structureel te verhogen, bijvoorbeeld te dekken uit onderbesteding van de middelen voor de Lerarenbeurs. Over het verhogen van het plafond van de zij-instroomsubsidieregeling heeft de Tweede Kamer eind vorig jaar reeds een motie (31524-nr. 345) aangenomen. Minister Van Engelshoven heeft toen toegezegd dat zij maximaal creatief zou kijken om de wens te vervullen die zij met de Kamer deelt om meer zij-instromers te kunnen laten instromen in het mbo, dan waarvoor op dit moment via subsidie wordt voorzien. Ook in het Bestuursakkoord mbo heeft de minister haar voornemen bevestigd. Omdat tot op heden nog altijd een concrete opbrengst uitblijft, willen we u met klem verzoeken toe te zien op uitvoering van de aangenomen motie en de gedane toezegging na te komen.

Met vriendelijke groet,

Ton Heerts
Voorzitter MBO Raad

Hans de Boer
Voorzitter VNO-NCW

Jacco Vonhof
Voorzitter MKB-Nederland

cc: Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Van Engelshoven
Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media, de heer Slob